

ผลของการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลหลักต่อการดูแลที่บ้านในผู้ป่วยเด็ก
วัยก่อนเรียนโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว

ปัทมาภรณ์ พรหมวิเศษ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลหลักต่อการดูแลที่บ้านในผู้ป่วยเด็กวัยก่อนเรียน
โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว

EFFECTS OF THE PRIMARY CAREGIVER'S EMPOWERMENT PROGRAM ON HOME
CARE FOR PRESCHOOL CHILDREN WITH LEUKEMIA

ปีพ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ร.บ. ๕๐๓๗๔๖๕ PPH/M

วท.ม. (สาขารัฐศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ปัญญรัตน์ ลาภวงศ์วัฒนา, Ph.D.,

ณัฐกมล ชาญสาธิตพร, Ph.D., แอนน์ จิระพงษ์สุวรรณ, Ph. D. กฤษสไบ สรรพกิจ, M.D.

บทคัดย่อ

การเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวของเด็กวัยก่อนเรียนมีผลกระทบต่อบุคคลในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อผู้ดูแลหลัก พลังอำนาจของผู้ดูแลหลักมีผลต่อการดูแลสุขภาพของเด็กป่วย การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลหลักในการดูแลผู้ป่วยเด็กวัยก่อนเรียน โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ดูแลหลักในการดูแลเด็กป่วยจำนวน 31 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 16 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ 15 คน ซึ่งเลือกโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดตอบเอง ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแลหลักและเด็กป่วย พลังอำนาจของผู้ดูแลหลัก ความรู้เรื่องโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว ความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ การรับรู้สมรรถนะแห่งตน และพฤติกรรมกรดูแลที่บ้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent t-test, Repeated Measures ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ดูแลหลักในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจ ($p = .025$) ความสามารถในการควบคุม ($p = .023$) และการรับรู้สมรรถนะในตน ($p = .006$) สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านความรู้และพฤติกรรมในการดูแล เมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยการความรู้ ($p = .041$) ความสามารถในการควบคุม ($p = .031$) และการรับรู้สมรรถนะแห่งตน ($p = .014$) สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และระยะติดตามผล การรับรู้สมรรถนะในตนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .046$) แสดงว่าการรับรู้สมรรถนะในตนยังคงอยู่ภายหลังจากโปรแกรมสิ้นสุดลง ผลการวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่า การจัดโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลหลักสามารถเพิ่มการรับรู้ถึงพลังอำนาจ ความรู้ ความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ต่างๆ และพฤติกรรมกรดูแลที่บ้านบางส่วนได้ แต่ไม่มีความยั่งยืน จึงควรมีการพัฒนาปรับปรุงวิธีการที่จะทำให้เกิดความยั่งยืน

คำสำคัญ: ผู้ดูแลหลัก/ การเสริมสร้างพลังอำนาจ/ เด็กวัยก่อนเรียน/ โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว

EFFECTS OF THE PRIMARY CAREGIVER'S EMPOWERMENT PROGRAM ON HOME CARE FOR PRESCHOOL CHILDREN WITH LEUKEMIA

PATTAMAPORN PROMVISES 5037465 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PUNYARAT LAPVONGWATANA, Ph.D.,
NUTKAMOL CHANSATITPORN, Sc.D., ANN JIRAPONGSUWAN, Ph.D.,
KLEEBASABAI SANPAKIT, M.D.**ABSTRACT**

The illness of children with Leukemia impacts their families and family members, especially primary caregivers. Empowerment of caregivers influences the home care for these children. The purpose of this study was to assess the effects of the caregiver's empowerment program for preschool children with leukemia. A total of 31 caregivers, 16 from the experimental group and 15 from the comparison group, were selected by simple random sampling. Data was collected by using a self-administered questionnaire regarding the power of caregivers, knowledge about Leukemia, coping, self-efficacy perception and home care behavior. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, independent t-test and Repeated Measures ANOVA.

Results showed that the experimental group had significantly higher mean scores of power ($p = .025$), coping ($p = .023$), and self- efficacy perception ($p = .006$) than those of the comparison group. After the experiment, the mean scores of knowledge ($p = .041$), coping ($p = .031$), and self- efficacy perception ($p = .014$) in the experimental group were significantly increased. During the follow up, the self-efficacy perception of the experimental group was found to be significantly increased compared to after the experiment ($p = .046$). The results of this study indicated that the caregiver's empowerment program on home care for preschool children with leukemia had an effect on power, knowledge, coping, and behavior, but did not change over time. Accordingly, a modified similar program should be developed to achieve sustainability.

KEY WORDS: CAREGIVER/ EMPOWERMENT/ PRESCHOOL CHILDREN/ LEUKEMIA

221 pages